

PROROK JEREMJÁŠ OHLAŠUJE SOUD

Převod materiálu
Rumlová Jana
Pořadí v lekci
27

VSTUPNÍ VERŠ

Žalm 33,8-11 — Boj se Hospodina, celá země, všichni obyvatelé světa, žijte v jeho bázni! Co on řekl, to se stalo, jak přikázal, tak vše stojí. Záměry národů Hospodin má, lidem úmysly hatí. Záměry Hospodinovy platí vždy, úmysly jeho srdce po všechna pokolení.

LITURGICKÉ ČTENÍ

Jr 36,1-6

KATECHETICKÉ POZNÁMKY

1. klíčové pojmy, dobové a textové souvislosti:

Ohlašovaný soud (Amos, Ozeáš) nad severním Izraelem se dostavil, Samařští byli dobytí a severní Izrael deportován do zajetí (r.722 př. Kr.). Asi sto let poté ohlašuje Jeremjáš konec vlády Davidovců. Nezvstane totální zavržení, ale varuje – vybízí k obratu. Hospodin doufá, že se „**snad**“ (v.3) Izrael ještě zastaví a bude žít podle smlouvy. Hospodin nemá přesně narysovaný plán, který se musí splnit. Zatím ještě neví, jak to dopadne. „Snad“ se Izrael obrátí k Hospodinu.

„až uslyší o všem zlu... odvrátí se každý od své zlé cesty“ (v.4). Obsah Jeremjášova kázání má ponurý tón. Nejde mu však o to Boží lid zastrašit či znepokojovat neodvratnou zkázu. Zlá perspektiva, kterou prorok líčí, má vyburcovat lid k pokání – k rozpoznání kořenů vlastních zločinů a změně vztahu k Bohu i k bližním (o čísta od modlářství a nastolení spravedlnosti). Prorok nekáže o tom, co Izrael čeká a nemine, ale se vši naléhavostí odkrývá dosah jejich nevěry k Bohu a nespravedlnosti ve vztahu k slabým a bezmocným. Víť zná síla nepřátel nepředstavuje osudovou neodvratnou moc, ale je nástrojem, který slouží Bohu. Tento prorocký universalismus představuje nebyvalý prvek uprostřed starověkých náboženství.

Vidět slovo o zlu jako výzvu k pokání je poloha, kterou Jeremjášovské příběhy navazují na zvst Deuteronomia (viz např. Dt 30,15-20).

Či svitek, „ve starověku nebylo knih v našem slova smyslu. Po vynálezu papýru (v Egyptě již od 3. tisíciletí př. Kr.) se psalo na papýrové svitky, z nichž nejdelší až dosud nalezený (egyptský) měří 40 m. Kniha Jeremjášova byla snad psána na papýrový svitek. Psalo se na něj ve sloupcích, takže stačilo ke čtení rozvinout vždy část svitku. Pro větší pohodlí byly k oběma koncům připevněny tyčinky. Z jedné se papýrus odvínoval, na druhou se přetáhla část navínovala. Trvanlivější a ovšem dražší svitky byly pozizovány z kůže (nejčastěji ovčí) nebo v posledních staletích př. Kr. z pergamenu, což byla také kožená blána zvláštním způsobem upravená.“ BSČN, heslo kniha, s.332.

„chvěli se strachem“ (v.16) – reakce velmožů naznačuje, že tváří tvář prorocké zvsti rozpoznávají, v čem spočívá jejich vina. Mají za to, že toto slovo je třeba vzít nanejvýš vážně. Naproti tomu král a jeho suita tímto slovem pyšně pohrdá (v.24: „nezachvěli se strachem“). Jeremjášovu poselství naslouchají jen jako

propagand? jakési „páté kolony“, jako demoralizujícím slovu. Odmítají v něm s pyšnou sebejistotou výzvu pohlédnout ke kořenům vlastní krize a ohrožení.

? Hospodinova reakce (v. 28?31) – králova svévole a zničení knihy nemůže naléhavost slova otupit ani znevážit. Proto prorok slyší příkaz sepsat novou knihu, proto též zní – tentokrát neodvratně – výrok o Jojakímovi: nevzal vážně nabídnutou šanci zaslechnout prorockou zvěst, proto ho potká ponižující konec.

? Slovo Hospodinovo se projevuje jako pravdivé a navzdory lidské zlovolnosti je neumlýtelné. Zazní a zasáhne. Pošetilé nepochopení prorokova svědectví nic nezmenší na jeho platnosti – aťkoli králi Jojakímovi se mělo zdát, že Jeremjáš jen zbytečně maluje čerta na zeď – stává se „jen“ vazalem krále Nabuchodonozora – do zajetí se dostává až jeho syn (Jojákín).

2. úskalí textu:

? upozorníte děti, že král Jojakím je synem reformátora Jozjáše, a že reforma nikdy nepokračuje automaticky dál. Neměli bychom ze stereotypního posuzování králů (jak to činí autoři např. v 2 Kr) zkratkovitě vyvodit, že král Jojakím byl „předurčen“ k neposlušnosti. Podobně jeho teatrální pálení prorokových slov není jen důsledkem prchlivého charakteru, ale vladařské taktiky, která odmítá hlasy proroků jako bláznovské a podlamující bojeschopnost lidu.

? starší děti upozorníte na Boží doufání – „snad“. Hospodin nevystupuje jako vševědoucí, všemocný. V biblických příbězích vystihuje zvláštnost Božího jednání v tomto světě lépe než některé ustálené věroučné formulace (včetně v Boha Otce **všemohoucího**, aj.). Teprve na pozadí těchto příbězích 'získávají' dogmatické formulace rozměr, který zamezuje planému spekulování. Z příběhů pak také porozumíme, proč starozákonní lid nechtěl vyslovovat Boží jméno. Stejnou pokoru bychom měli rozpoznat i za vyznáním Vzkříšeného: „Dána jest mi všelická moc na nebi i na zemi. Protož jdouce, uťte všechny národy, křtíce je..“ Mt 28,19n.

? král, který odmítá prorocké kázání, je součástí – obzvláště odpovědnou – Božího lidu. Nebojte se zděraznit, že Božímu slovu nejednou vzdorují ti, kdo by mu měli naslouchat se zvláštní pozorností. Prorocké slovo o „zlu od Hospodina“ nezní *ven* z církve (k jejímu okolí), ale *dovnit* – k církevním špičkám. Odhaluje jejich zatvrzelost. Slova adresovaná též cizím – mimocírkevním – lidem slyšíme zase z jiných textů (Jonáš).

? Hospodin uvádí zlo – nevěte vyprávění takovým směrem i tónem, abyste v dětech vzbudili dojem, že Bůh je odpovědný za všechno zlo ve světě. Tento zvláštní a pro leckoho důsivý výrok zapadá do deuteronomistického pohledu na příběhy víry a nevěry Božího lidu. Prorok v sebekritickém pohledu interpretuje troskotání svého lidu jako důsledek vlastních vin a selhání. Není to slovo o komsi jiném, není to lhostejný komentář nezaujatého pozorovatele, je to věřící, zoufale zápasící s důsledky vlastní nevěry, věřící víry, dosvědčující Boží svrchovanost, věrnost i svobodnou odpovědnost Božího lidu za vlastní cestu dle jinami.

3. metodické pokyny:

Skládat s dětmi rozčesanou knihu je asi lépe až po vyprávění, kdy jim bude zřejmá souvislost s vyprávěním. Úkol jim můžete představit tak, že si nyní sami zahrají na proroka, který měl dát znovu dohromady zničené proroctví. Je ovšem také možné skládankou začít. Když se jim dále podaří dát dohromady, ptejte se, zda poznají, o jakou knihu jde. Pokud na to přijdou, ptejte se dál, proč je asi rozčesaná, kdo by to mohl udělat a proč. Na to potom jde navázat vyprávěním, jak bylo Boží slovo králi nepřijemné a proč.

4. pom?cky: obrázek svitku (BS?N obrázky ?. 156?158; TdV s.128), knihy, dopisy. P?ineste ?asopis ?i noviny a uka?te d?tem rubriku: „dopisy ?tená??“, „dopisy v koši nekon?í“ aj. Kniha Sv?dkové ?as?, Leo Deuel, Praha 1974 (zde se dovíme o starov?kých knihovnách v Alexandrii, Antiochii aj.). Obrázek kazatele ? i proroka. OkBP?II, obrázky k úloze ?.61.

5. motiva?ní uvedení do p?íbu:

- otázka pro mladší a st?ední školní v?k:

Co má v?tší váhu? ?emu lidé v?nují v?tší pozornost? Slovu vy??enému, nebo napsanému?

? napište na papír n?jaké varování (nap?. „nevstupujte na silnici bez rozhlédnutí“), p?e?t?te ho d?tem, pak ho zni?te (spalte, roztrhejte apod.) a zeptejte se d?tí, zda to, co slyšely, p?estalo platit.

- otázka pro starší školní v?k:

Pro? se vydávají knihy – jen pro pobavení? Pro? se píš? dopisy a petice? Znáte n?jakou knihu nebo knihy, které ovlivnily nebo ovliv?ují i dnes vládce a jejich poradce?

6. osnovy vypráv?ní:

a) poznámky a osnova pro mladší a st?ední školní v?k:

P?ipome?te d?tem, že ve starov?ku vypadal sv?t jinak – Amerika ješt? nebyla objevena, starov?kými hospodá?skými i politickými velmocemi byl tehdy Egypt a Babylonie. Izrael byl malým státem, velkým asi jako Morava, pop?. menší. P?esto v této zemi se odehrávaly d?ležit? události, o nich? máme zápisy v Bibli. Na rozdíl od BD využijte toho, že biblický text zachoval jméno Jeremjášova p?ítele Báruka a p?i vypráv?ní o n?m nemluvte pouze jako o p?íteli, nýbr? zmi?te také jeho jméno. P?i vypráv?ní využijte pro ozna?ení Jeremjášovy zv?sti rad?ji ozna?ení kázání než poselství. Ani to není p?esné ozna?ení, je však tímto termínem vyjád?ena naléhavost p?ed?ítaného.

I. Motiva?ní uvedení

II. Izraelské království – má uslyšet Hospodinovu zv?st a Hospodin neví, jak to s Izraelem dopadne (snad – v.3)

III. Jeremjáš diktuje Bárukovi svoje kázání

IV. Báruk p?ed?ítá kázání – velmo?ové jsou slovem zasa?eni

V. Král?v slu?ebník p?ed?ítá králi – král svitek ni?í

VI. Boží slovo nelze zni?it

b) osnova pro starší školní v?k:

Upozorn?te d?ti na to, že Hospodin neví, jak zareaguje lid na zv?st vy?izovanou Jeremjášem, lid však nemá mo?nost zareagovat, protože král svitek zni?í a neplní tedy svou královskou funkci, nestará se o lid, neslouží mu tak, jak by m?l. B?h není tvrdý vládce, který trestá jaks? svévoln? Izrael nebo celé národy. Také není vykreslen jako B?h všemohoucí nebo všev?doucí – B?h o?ekává, jak bude král reagovat, a chce nechat lid rozhodnout (v.3: d?m izraelský). Král tuto mo?nost p?ekazí, chová se jako despota, který nerespektuje zv?st

prorok?, jeho rádcové-velmožové nakonec nezakroží, a?koli mu domlouvají (v.25), nakonec respektují jeho v?li. Potrestání p?ichází jako reakce na nespln?ní královské funkce

I. Motivace

II. V?zn?ný Jeremjáš má sepsat svoje kázání

III. Izraelci mají slyšet Jeremjášovo kázání a král tomu má být nápomocný

IV. Hospodin neví, jak to s Izraelem dopadne (v.3)

V. Báruk vy?izuje poselství uv?zn?ného proroka

VI. Reakce velmož? – mají strach, a ptají se zda Báruk opravdu vy?izuje slovo prorokovo

VII. Velmožové radí, a? Báruk s Jeremjášem se skryjí – mají obavu z krále

VIII. Uschování svitku a ústní p?edání Jeremjášovy zv?sti

IX. Shromážd?ní velmož? s králem naslouchá zv?sti – Jehúdí p?ed?ítá

X. Král p?es odpor velmož? svitek pálí

XI. Jeremjáš diktuje Bárukovi znovu svá slova – zv?st

XII. Král sám rozhodl za veškerý lid – nevy?ídil lidu zv?st z Jeremjášova svitku, proto bude potrestán – babylónský král dobude zemi

VYPRÁV?NÍ

I. MOTIVA?NÍ UVEDENÍ

Když s n?kým mluvíme, díváme se mu do o?í. Když mu ovšem ?íkáme nep?íjemnou pravdu, že to není jednoduché, dívat se do o?í? Ale p?esto je pot?eba ?íkat lidem i v?ci, které jim nejsou vhod, a ten nep?íjemný pocit z toho i rozpa?itý pohled vydržet. Je t?eba ?íkat pravdu, i když n?komu nemusí být zrovna v?bec milá.

Jaké to je mluvit nevhod, to si ?asto vyzkoušeli proroci. Jaké to je, když ?íkám v?ci, o kterých vím, že by m?ly být ?e?eny, protože jsou d?ležit?é, ale ti, kterým jsou ur?eny, je necht?jí slyšet. Jedním z takových prorok? byl Jeremjáš.

II. JUDSKÁ ZEM MÁ USLYŠET HOSPODINOVU ZV?ST

Proroci obecn?, tedy i Jeremjáš, žili stále v osobním kontaktu s Hospodinem, se svým Bohem. Myslím si, že jedin? tak mohli zvládnout ty nep?íjemné pocity z toho, že nejsou vítáni. Jedin? tak mohli vést s Bohem rozhovor a on s nimi. P?i t?ch rozhovorech poznali, že je to jedine?ný zp?sob, jak nacházet ?ešení pro sv?j život. A proto totéž radili i ostatním lidem. Stru?n? asi takto: „Udržujte kontakt s Hospodinem, vaším Bohem, pak už budete v?d?t, co je pro vás dobré. Pak poznáte, co vám škodí a co naopak pomáhá."

Jednoho dne nabyl Jeremjáš jistoty, že musí op?t jít a vy?ídit, jaké má Hospodin p?edstavy a co ?eká od svého lidu. Ale tentokrát si byl jist i tím, že jeho slova mají nejen zaznít, ale že Hospodin po n?m chce, aby

byla také sepsána. Aby všechno to, co dosud Jeremjáš vyřizoval, bylo zachyceno písemně. Podle mě to byl dobrý nápad. Z vlastní zkušenosti vím, že když si něco zapíšu, nemusím se vymlouvat, že jsem zapomněl. Víme přece, kam jít a kde si to přečíst. Ale to znáte taky, chodíte-li do školy.

III. JEREMJÁŠ DIKTUJE BÁRUKOVI

Jeremjáš si vzal na pomoc písaře Báruka. Běžná praxe pro tu dobu. Jeden diktoval a druhý psal. Snažím se představit si, jak asi to společné dílo vznikalo, a říkám si: kdo ví, jaký byl Jeremjáš autor. Jestli se přesto opravoval, nebo jestli jeho slova plynula z úst jako po másle. A jaký byl Báruk? Jestli si při psaní potichou? ku opakoval slova, nebo jestli musel přesto říkat „pomaleji“, „pomaleji, prosím“? Ale to je v tuto chvíli vedlejší. Důležité je, že Jeremjáš měl pomocníka a že si tak s tím úkolem poradil snáze, než kdyby musel všechno dělat sám.

IV. BÁRUK PŘEDČÍTÁ JEREMJÁŠOVO „KÁZÁNÍ“ – VELMOŽOVÉ JSOU ZASAŽENI

Poté, co bylo dílo dopsáno, bylo třeba je přečíst lidem. Nejen proto, že to byla dlouhá a náročná práce (v jednom roce Jeremjáš s jistotou věděl, že musí něco napsat, a teprve v dalším roce to bylo hotovo a mohlo se jít předčítat), ale hlavně proto, že ta slova byla pro lidi velmi důležitá.

Přečíst lidem! Kde a jak by to bylo nejvhodnější? To je potřeba vždycky promyslet, chceme-li mít výsledek, chceme-li, aby to, co jsme si předsevzali, účinkovalo. Tisk, televize, to tenkrát neměli. Ale měli chrám v Jeruzalémě. Takže bylo logické, že se s tím setkáním šlo do chrámu. Do chrámu přicházeli lidé kvůli bohoslužbám, ale také například kvůli vzdělání a informovanosti. Jeremjáš promýšlel celou akci ještě do dalších detailů. Pro předčítání zvolil velmi vhodný den – den postu. Tento den byl vyhlášen pro celé království a dalo se tedy předpokládat, že do chrámu přijdou nejen místní, ale i lidé z celé země. Nevyužijte takovou příležitost! Jeremjáš poprosí Báruka o pomoc a on ochotně přijme. Přijde tam a Jeremjášova slova pokně přete.

Setné slovo mělo ohlas. Jedním z posluchačů byl muž z královského dvora, mimochodem syn královského písaře. Ten byl tak osloven, že to hned spěchal sdělit velmožům, kteří měli právo zasedání v královském dvoře. Kdo to byli velmožové? Takoví dnešní ministři a ministryně vlády. A tito velmožové řekli, že to chtějí slyšet na vlastní uši. Poslali pro Báruka, ten přišel, rozmotal svitek a četl. Dnes čteme z knih, tenkrát se k psaní a četení užívaly svitky. (Můžeme si nárokovat předvést, jak vypadalo takové držení svitku a četení z něho.) Velmožové byli přetným slovem velmi zasaženi a uvědomili si, že je nutno něco udělat. Došlo jim, že to slovo je naléhavé a důležité. Mají-li žít a vládnout v zemi, která bude vést kvalitní život, pak není možné nad tím slovem jen mávnout rukou, a nad tím, co jim říká Hospodin, rovněž. Jak tedy reagovat? Když je to tak důležité, musí ta slova slyšet i král. V tom byli zajedno. Tušili ovšem, že ta slova budou znít králi nepřijemně a nelichotivě. Proto radí Bárukovi a Jeremjášovi, aby se někde ukryli, než se to přečte. Další vývoj příběhu ukáže, že svého krále Jójakíma znají dobře.

V. KRÁL V SLUŽEBNÍK PŘEDČÍTÁ KRÁLI – KRÁL NIČÍ SVITEK

Král Jójakím nemá náladu nechat si něco říkat nějakým prorokem, ani se nechat poopravovat přisuzovat Hospodinem, Pánem Bohem celé země. Ne a ne! A tak při předčítání nápadně a vychloubavě ukradje ze svitku kousek po kousku a hází do ohně. Kochá se tím, jak ho druzí pozorují. Svitek po kouscích hoří a shoří. To je jeho konec! (V pracovních listech máte připravený úkol, který vám jistě tuto situaci hmatatelně připomenou.)

mene. Budete skládat roz?ezanou knihu, vlastn? jen stránku. Jste ale ve výhod?, protože ty kousí?ky vám nikdo dosud nespálil a snad ani n?jaký ten kousí?ek neschoval. Z toho už se dá n?co sestavit, nebo ne?)

?íká se, že „jablko nepadá daleko od stromu“, ale v p?ípad? Jójakíma to neplatí. P?edchozí vládce, jeho otec Jóšijáš, na Boží slovo velmi dal a nechal si tímto slovem obnovovat a opravovat nejenom sv?j život, ale i život celé zem?. To byl jiný král. S Jóšijášem si lid spojoval velkou reformu, doslova reformaci. S Jójakímem si asi bude lid spojovat svéhlost, tvrdohlavost. Nejbližší spolupracovníci kolem dvora už ho znají, proto ta rada: „skryjte se p?ed ním“. Marn? se n?kte?í z nich za Báruka a Jeremjáše p?ímlouvají. Král soptí a chce je oba nechat p?edvést. Toto se králi ovšem nepovede. Ti dva jsou z?ejm? dob?e skryti.

VI. BOŽÍ SLOVO NELZE ZNI?IT

Konec jednoho svitku neznamena konec slov, která chce Hospodin svému lidu sd?lit. Spálení jednoho svitku nezabrání lidem v jejich úsilí a snažení, když jim Pán B?h stojí za zády a svým zp?sobem je posiluje. Jeremjáš o tom nepochybuje. Ví, že po n?m Hospodin chce, aby to s Bárukem zkusili znovu. A tak když ten první svitek sho?el, napíše jiný. A pro? by k tomu nep?idali ještě další slova, když jim od Hospodina p?ícházejí na mysl i na jazyk?

Když jde o v?ci d?ležit? pro náš život, je t?eba za tím jít a t?eba znovu a znovu; když nám to chce n?kdo zma?it, je t?eba „napsat nový svitek a znovu jej ?íst“; je t?eba znovu ?íkat nep?íjemnou pravdu do o?í. Jeremjáš a Báruk to zvládli. A my se u?me také zvládat to, co je jako úkol p?ed námi. Úkoly jsou zde pro to, aby byly zvládnuty.

MODLITBA

Bože, d?kujeme ti za to, že tvé slovo nám má co ?íci do našich všedních i nevšedních úkol?. Prosíme, cítíme-li se ohroženi, skryj nás ve své pé?i. Amen.

podn?ty pro rozhovor:

? víte, kdo v nedávné i dávné minulosti likvidoval knihy? (dávání knih do stoupy – komunisté, nacisté; pálení knih – k?es?ané – inkvizí?ní procesy, jezuitští misioná?i v 17. a 18. st.; libri prohibiti, index zakázaných knih z ideologických d?vod?)

? uv?domili jste si, že dnešní p?íb?h „modelov?“ vypráví o tom, jak se z jednotlivých ústních sv?dectví rodila Bible?

? dají lidé spíš na mluvené, nebo na psané slovo? (co je psáno, to je dáno)

? vzpome?te si na p?íb?hy, kde poslucha?i reagují podobn? jako velmoži (údiv nad kázáním Jana K?titele, Ježíše, apoštol?).

? slyšeli jste už p?íb?h o n?kom, kdo byl podobn? zatvrzelý jako král Jojakím (faraó...).

? ?tení Jeremjášova kázání se d?je v dob? postní. Šlo Jeremjášovi jen o to, aby jeho kázání slyšelo co nejvíc lidí, nebo sledoval ještě jiný zám?r (viz v.6?7)? – m?l Báruk snadn?jší úlohu, když p?ed?íтал kázání, jejichž autorem byl Jeremjáš?

? slyší nebo ?tou dnes lidé n?jaké varovné slovo, které by mohlo zasáhnout ur?itou ?ást národa?

Je dobré vyjádřit svou odpovědnost nebo rozhodnutí prostřednictvím dopisu nebo telefonátu redakci? Znáte nějaký rozhlasový nebo televizní pořad, kde posluchači, popř. diváci mohou vyjádřit svůj souhlas nebo nesouhlas? (Měli bychom si uvědomit, že např. odesláním dopisu do redakce nějakých novin či televize kvůli nějakému závažnému tématu vlastně vyjadřujeme, že nám není lhostejné, co se v naší společnosti děje. Psaní dopisů náleží k dobrým a důležitým aktivitám občanů – posluchačů, diváků či čtenářů.)

Psali jste někdy dopis do redakce nějakého časopisu nebo televizního vysílání, když se vám nějaký článek či pořad líbil, nebo naopak nelíbil?

Je získali Báruk s Jeremjášem za napsané dílo nějaké peníze nebo odměnu, jako třeba nějaký redaktor či spisovatel? (Upozorněte, že se psalo na svitek papyrový nebo pergamenový – byla to drahá záležitost, papír vynalezli přibližně 3. tisíc př. Kr., v Evropě se běžně začal užívat až v 15. st.)

Je všimli jste si, proč Jeremjáš s Bárukem sepsali Jeremjášova kázání, proč tedy vznikala Bible? (Lidé mají uslyšet zvěst. Hospodin doufá, že oslovení odvrátí od své zlé cesty.)

Je jak si představujete člověka, který může všechno? Je opravdu „všemohoucí“? (upozorněte na Boží „snad“ a „královské jednání“ krále páličího svitek)

Je Jeremjáš s Bárukem se museli schovat – hrozí někomu dnes uvěznění, bude-li oprávněně kritizovat premiéra, vládu, prezidenta, poslance, úředníky, faráře, vojáky, policii, novináře, lékaře, Rómy, Židy, Muslimy aj. Jak se říká nespravedlivé kritice?

Odkaz na pracovní list

[27 Prorok Jeremjáš ohlašuje soud nad Jeruzalémem](#)

[27 Prorok Jeremjáš ohlašuje soud nad Jeruzalémem - st](#)

Odkaz na píseň

[V nebi je trůn \(SV360\)](#)

[S písní k němu přistoupíme \(BTS2\)](#)

[Nás zavolať jsi, Pane \(BTS47\)](#)

[Sem pohleď, Bože, z nebes svých \(EZ418\)](#)

[To já, ó Pane můj, přijdu, když mne posíláš](#)

[Pádem svým Adam zpřesobil \(EZ247\)](#)

[Zní, zní, zní hlas temný, tichý](#)

[Můj Pán všechny svolá ráno, až se rozední](#)

Cílová skupina

[Mladší školní](#)

[Starší školní](#)

Katechetické cykly

[Pozvání na cestu Starý zákon 2](#)

Biblický odkaz (kat)

[Jeremjáš 36,1–32](#)